

Godtgørelse, der udrededes af den ved Salget indkomne Sum, og Marineministeriet indeholdt i dette Øjemed 8,000 Rdl. af Salgssummen, der for øvrigt indgik i Statskassen.

Den 28de Januar 1861 blev det af Marineministeriet meddelt Finansministeriet, at to af Nyboders Længer mellem Kaninlængen (nu Fredericiagade), Borgergade og Hingegade vilde blive evakuerede til April Flyttetid, og kunde til den Tid med tilhørende Grundstykke afhændes til Fordel for Statskassen. De bleve afleverede den 16de April s. A.

Paa samme Maade afstod Marinen:

- i 1862: to Husrækker mellem Løvegade (nu bebygget) og Hjortelængen (nu Klerkegade).
- i 1863: fire Husrækker mellem Tulipan-gade (nu Suensonsgade) og Timians-gade (nu bebygget) samt mellem denne Gade og Meriansgade (nu Gernersegade).
- i 1864: Grundene mellem Meriansgade (Gernersegade) og Krusemyntegade.
- i 1865: Grundene i Krusemyntegade og Salviegade (nu St. Paulsgade) samt den vestlige Ende af Længerne i Elefantgade (Suensonsgade) og Hare-gade.

Disse Grunde udgjorde tilsammen et Areal paa 72,039 Kv.-Alen, og desuden blev der 1852 og 1857 i forskellige Øjemed afgivet et Par mindre Grundstykker af tilsammen ca. 1,550 Kv.-Alen.

I 1865 blev der nedsat en Kommission til nærmere Drøftelse af en af Professor Meldahl udkastet Plan til Nyboders successive Afgivelse, og i Løbet af de paafølgende 15 Aar fandt yderligere Afstaaelse Sted, indtil Nyboder fik sit nuværende Omfang; bl. a. blev i 1872 det Areal afgivet, som nu indtages af St. Pauls Kirke med Kirkeplads, og i 1878 blev Adelgade forlænget ligeud ved Nedrivning af et Stykke af Længerne mellem Bjørnegade (nu Fredericiagade) og Ulvegade (nu Olfert Fischersgade). Endvidere blev Marinen ved Lov af 6te Marts 1869 forpligtet til at afgive største Delen af Bjørnegades (Fredericiagades) nordligste Huslænge til Boliger for Underofficerer af Hæren, og i samme Øjemed er senere største Delen af Ulvegades (Olfert Fischersgades) sydlige Længe afstaaet som Erstatning for den nedrevne Del af Bjørnegade (Fredericiagade).

Man har tidligere været af den Anskuelse, at Nyboder burde beholde sin nuværende Beliggenhed, for at Marinens Haandværkere og Arbejdere kunne begive sig til Orlogsværftet ad Toldboden og den

saakaldte Toldboddbom. Tiden har imidlertid medført saa forandrede Forhold, at en Del af Nyboder nu bør evakueres, nemlig den Del, der ligger Nord for Linien Gernersegade, Borgergade, Haregade, Ny Kronprinsessegade og Suensonsgade; det betragtes som nødvendigt under Hensyn til Gennemførelsen af københavnske Gadestækninger, til Tilvejebringelse af et Bykvarter med mere storstadsmæssigt Præg o.s.v., og Tjenestens Tarv gør det tillige ønskeligt, at Mandskabets Adgang til Orlogsværftet udelukkende finder Sted ad dettes faste Forbindelse med Christianshavn, altsaa ved Værftets sydlige Ende, hvorved bidrages til at opnaa en tidsvarende og konsolideret Værftdrift. Særlig nu, hvor Spørgsmaalet om Arbejdstid og Timebetaling er aktuelt, er det af stor Vigtighed, at den arbejdende Styrke uden uforskyldt Ophold kan begive sig til Arbejdsstedet; men saaledes som Forholdene nu ere, maa en stor Del af Mandskabet for at komme til Orlogsværftet ikke alene passere over „Bomløbet“ men ogsaa over „Nytløb“, hvilket kan lægge det Hindringer i Vejen.

Naar den nordlige Hovedadgang til Værftet inddrages, vil tillige opnaas, at den daglige Lukning af Toldboddbommen Morgen og Eftermiddag, naar Mandskabet gaar til og fra Værftet, kan bortfalde. Denne Forandring vil blive hilst med Tilfredshed af Havneautoriteterne og de søfarende, idet Bomløbets Spærring længe har været betragtet som en uheldig og lidet tidssvarende Foranstaltning til daglig Gene for Skibsfarten. Endnu i den seneste Tid have saavel Havnevæsenet i København som Søfartsforeninger henvendt sig til Marineministeriet om at træffe Foranstaltning til en anden Ordning af dette Spørgsmaal, idet de navnlig fremhæve Ulemperne ved den ringe Bredde i Bomløbet og indtrængende tilraade en Forandring af dette Forhold ved at fjerne Brohovedet paa Værftsiden, en Foranstaltning, som imidlertid ikke kan iværksættes, saa længe Bommen skal lukkes.

Den Tanke at bygge nye Boliger for Marinens faste Mandskab paa den anden Side af Havnen er af meget gammel Dato, i hvert Tilfælde paaviselig fra Midten af det attende Aarhundrede. Man havde vel den Gang fremdeles Værft paa „Gammelholm“, men man havde tillige siden Slutningen af det syttende Aarhundrede haft „Nyholm“, der var erhvervet ved Opfyldning paa Refshalegrunden, og her fandtes det egentlige Skibbyggeri, ligesom ogsaa